

Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj:
Podgorica __ oktobar 2013. godine

I Z V J E Š T A J

O IZVRŠENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI BOŠNJAČKE STRANKE ZA 2012. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, oktobar 2013. godine

Državna revizorska institucija je na osnovu člana 4 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 23 Zakona o finansiranju političkih partija izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Bošnjačke stranke za 2012. godinu. Revizija je planirana i obavljena sa ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni u skladu s važećom regulativom, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i razmatranja Izjašnjenja subjekta revizije (br. 14/3013 od 08.10.2013. godine) na preliminarni Izvještaj DRI (br. 40113-04-444/70 od 01.10.2013. godine), a u skladu sa članom 50 Poslovnika Državne revizorske institucije Kolegijum u sastavu Dragiša Pešić, rukovodilac Kolegijuma, član Senata i dr Branislav Radulović, član Kolegijuma član Senata usvojio je:

KONAČAN IZVJEŠTAJ
o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu
Bošnjačke stranke

M I Š LJ E NJ E

Na osnovu revizijom utvrđenog činjeničnog stanja, nadležni kolegijum DRI se u razumnoj mjeri uvjerio da finansijski izvještaji Bošnjačke stranke za 2012. godinu sadrže materijalno značajne greške u dijelu koji se odnosi na dokumentovanje troškova (pod tačkom 1 i 2 konstatovanih nepravilnosti) i da aktivnosti, transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima Stranke nijesu bile u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa važećim propisima i MRS.

*Shodno navedenom nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj i **negativo mišljenje** na usklađenost poslovanja subjekta revizije sa važećim propisima.*

Revizijom su konstatovane slijedeće nepravilnosti i propusti koje su uticale na izražavanje navedenog mišljenja, i to:

1. *Opštinski odbori (Plav, Berane, Pljevlja i Bijelo Polje) nijesu pravdali trošenje sredstava koja im je prenio Glavni odbor Stranke u iznosu od 19.411,00€ što je materijalno značano u odnosu na revizijom utvrđenu materijalnost (od 1,50% - 3.130,67€).*

2. *Stranka je pravdanje troškova u iznosu 37.113,66€, vršila na osnovu nepotpune i neodgovarajuće dokumentacije (nefiskalni računi, nedostatak ugovora o zakupu, ugovora o radu i sl.), od kojih se iznos od 19.759,36€ odnosi na troškove opštinskih odbora (OO Rožaje, OO Bijelo Polje, OO Podgorica i OO Bar),*

3. *Stranka nije uspostavila funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola naročito u dijelu kontrole materijalno finansijskog poslovanja opštinskih odbora.*

4. *Stranka je po osnovu naknada "Medija timu", naknada za rad u opštinskim odborima i naknada za zakup fizičkim licima isplatila iznos od 14.886,00€ bez obračuna i isplate poreskih obaveza (poreska obaveza iznosi 1.130,00€ na pomenuti iznos).*

5. *Stranka ugovorene obaveze sa pravnim licima u iznosu od 9.110,00€ nije platila sa žiro računa već gotovinski iz blagajne.*

6. *Stranka nije obezbijedila sve potrebne računovodstvene evidencije (analitike osnovnih sredstava, evidenciju potraživanja od opština kao ni evidenciju troškova opštinskih odbora po vrsti troška)*

7. *Stranka nije realizovala preporuke koje je DRI dala u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu.*

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru IV

Rukovodilac Kolegijuma
Dragiša Pešić

_____

član Senata DRI

S A D R Ž A J

I OPŠTI PODACI 5
1.1. Pravni osnov 5
1.2. Osnovni podaci o Partiji 5
1.3. Finansiranje Partije 6
1.4. Vrsta revizije 6
1.5. Cilj revizije 6
II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 7
2.1. Sistem unutrašnjih kontrola 7
2.2. Poslovne knjige 7
2.3. Finansijski izvještaji 7
2.3.1. Bilans stanja 8
2.3.1.1. Popis i evidentiranje stalne imovine 8
2.3.1.2. Blagajničko poslovanje Glavnog odbora 8
2.3.1.3. Novčana sredstva na žiro računima 9
2.3.1.4. Aktivna vremenska razgraničenja 9
2.3.1.5. Kapital 9
2.3.1.6. Neizmirene Obaveze 9
2.3.2. Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda) 10
2.3.2.1. Prihodi 10
2.3.2.1.1. Prihodi iz Budžeta CG 11
2.3.2.1.2. Prihodi iz Budžeta Skupštine CG 11
2.3.2.1.3. Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave 11
2.3.2.1.4. Prihodi od priloga fizičkih lica 11
2.3.2.1.5. Prihodi od članarina 11
2.3.2.1.6. Ostali prihodi 11
2.3.2.2. Rashodi 12
2.3.2.2.1. Troškovi goriva i energije 13
2.3.2.2.2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade 13
2.3.2.2.3. Ostali lični rashodi 13
2.3.2.2.5. Troškovi zakupa 13
2.3.2.2.6. Troškovi reklame i propagande 13
2.3.2.2.7. Troškovi kancelarijskog materijala i nabavke opreme 14
2.3.2.2.8. Troškovi štampe 14
2.3.2.2.9. Troškovi reprezentacije 14
2.3.2.2.10. Troškovi osiguranja i platnog prometa 14
2.3.2.2.11. Ostali nematerijalni troškovi 14
2.3.2.2.12. Rashodi od kamata 15
2.3.2.2.13. Režijski troškovi i ostali rashodi 15
2.3.2.2.14. Poslovanje opštinskih odbora 16
III REALIZACIJA PREPORUKA IZ 2011. GODINE 17

I OPŠTI PODACI

1.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg izvještaja i poslovanja partije sadržan je u:

- *Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list RCG" br. 28/04, 27/06 i 78/06 i "Sl. list CG" br. 15/07);*
- *Zakonu o finansiranju političkih partija („Službeni list CG" broj 49/08; 49/10 40/11; 42/11; 60/11; 01/12);*
- *Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2012. godinu (br. 4011-06-1398 od 24.12.2012. godine);*
- *Odluci Kolegijuma IV nadležnog za vršenje ove revizije (br. 40113-04-3444, od 17.04.2013 godine).*

Postupci revizije sprovedeni su u skladu sa:

- *Međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima za reviziju javnog sektora (INTOSAI standardi);*
- *Uputstvom o metodologiji rada Državne revizorske institucije;*
- *Poslovnikom Državne revizorske institucije ("Sl. list RCG" br. 50/07).*

1.2. Osnovni podaci o Partiji

Bošnjačka stranka (u daljejm tekstu BS u CG) je osnovana i upisana dana 24.marta 2006. godine, u registar političkih partija Ministarstva pravde RCG (Rješenje broj 02-1193/06).

Bošnjačka stranka je demokratska politička organizacija – stranka, čija su načela, ciljevi i organizacija utvrđeni Programom i Statutom. Sjedište Stranke je u Rožajama. Stranka je organizovana na teritorijalnom principu i djeluje na području Crne Gore, a u skladu sa odgovarajućim propisima i u inostranstvu. Stranka ima svojstvo pravnog lica.

Ciljevi stranke su utvrđeni Programom stranke, a obuhvataju posebno ravnopravnost svih građana i svih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u CG; demokratizaciju društvenog i političkog života i funkcionisanje pravne države; afirmaciju i zaštitu ljudskih prava i sloboda i dosljednu primjenu posebnih manjinskih Kongresa Stranke prava i sloboda i neposrednu primjenu međunarodnog prava iz ove oblasti, kada drugačije uređuju materiju u odnosu na domaće propise; novu administrativno - teritorijalnu organizaciju države, regionalizaciju, osnivanje novih opština, posebno osnivanje opština Petnjica i Gusinje; decentralizaciju vlasti u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Organi BS u CG su: Kongres, Glavni odbor, Predsjednik, Presjedništvo, Nadzorni odbor i Statutarna komisija.

Najviši organ Stranke je Kongres i njegove odluke su obavezne za sve članove i organe Stranke.

Nadležnost Kongresa Stranke je da donosi program Stranke i druga politička akta; usvaja Statut Stranke, razmatra i ocenjuje aktivnost Stranke između dva kongresna zasijedanja; bira Glavni odbor; bira Nadzorni odbor; bira Predsednika stranke i bira Statutarnu komisiju.

Glavni odbor Stranke je najveći organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike Stranke između dva zasijedanja Kongresa. Nadležnost Glavnog odbora između ostalog je i da utvrđuje budžet i usvaja izvještaj o izvršenju budžeta Stranke; utvrđuje prijedlog Programa i Statuta Stranke i utvrđuje prijedlog Izvještaja o radu Stranke; donosi Odluku o visini članarine i vrši i druge poslove.

Predsjednik Stranke rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku.

Presjedništvo je izvršno-politički organ. U nadležnost Presjedništva je i da na prijedlog generalnog Sekretara, utvrđuje sistematizaciju radnih mjesta u stručnim službama Stranke, vodi brigu i raspolaže imovinom Stranke u skladu sa Statutom i drugim aktima, prati realizaciju Finansijskog plana i donosi Pravilnik o materijalno – finansijskom poslovanju i druge opšte akte Stranke za koje je ovlašćen.

Nadzorni odbor Stranke nadzire materijalno-finansijsko poslovanje stranke u cjelini i svih njenih organizacija i ogranaka. Nadzorni odbor može imenovati stručne timove za različite oblasti svoga rada. Nadzorni odbor podnosi izvještaj o materijalno-finansijskom poslovanju Glavnog odbora stranke, jednom godišnje.

Administrativno – pravne, materijalno – tehničke i finansijske poslove, kao i druge stručne poslove u Stranci obavlja služba Stranke. Radom službe rukovodi Generalni sekretar, koji profesionalno obavlja službu u Stranci.

1.3. Finansiranje Partije

Stranka ostvaruje prihode od članarine, iz osnova privredne djelatnosti, organizovanja različitih priredbi, dobrovoljnih priloga i na druge zakonom dozvoljene načine.

Članom 93 Statuta je propisano da se finansijsko poslovanje Stranke obavlja putem blagajne i žiro računa. Prijem i isplata sredstava može se izvršiti samo na osnovu odgovarajuće dokumentacije.

1.4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije. Finansijskom revizijom izvršena je uvid u Godišnji finansijski izvještaj Bošnjačke stranke u CG za 2012. godinu i usklađenost poslovanja iste sa zakonskom regulativom.

1.5. Cilj revizije

Cilj revizije bio je provjeriti sledeće:

- *istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,*
- *primjenu zakona i drugih propisa vezanih za organizaciju i finansijsko računovodstveno poslovanje,*
- *pravilnost sticanja prihoda,*
- *pravilnost izvršenja rashoda, odnosno provjera da li su finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke,*
- *pravilnost izvršenja drugih transakcija.*

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 24 Zakona o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj 49/08; 49/10 40/11, 42/11, 60/11 i 01/12), Statutom utvrdila da unutrašnju kontrolu materijalno - finansijskog poslovanja vrši Nazorni Odbor i shodno Odluci Presjedništva imenovala lice odgovorno za finansijko - materijalno poslovanje generalnog Sekretara. Partija je donijela sledeća akta: Statut, Program rada, Finansijski plan za 2012. godinu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnik o finansiranju partije.

Revizijom je utvrđeno da se sredstva za finansiranje redovnog rada Partije iz Budžeta CG i budžeta lokalne samouprave uplaćuju na glavni račun Partije. Shodno Finansijkom planu utvrđena sredstva se uplaćuju sa glavnog računa na žiro račune opštinskih odbora. Takođe je utvrđeno da veći broj opštinskih odbora nije dostavljao dokumentaciju za pravdanje utroška dobijenih sredstava stručnoj službi Partije, što ukazuje da Partija nije na zadovoljavajući način uspostavila sistem unutrašnjih kontrola u dijelu materijalno finansijskog poslovanja opštinskih odbora.

2.2. Poslovne knjige

Partija kao neprofitna organizacija za 2012. godinu bila je dužna shodno članu 23 Zakona o finansiranju političkih partija voditi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu visini i strukturi prihoda i rashoda u skladu sa propisima Ministarstva. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Pravno lice dužno je da registruje sve poslovne transakcije i vodi njihovu evidenciju u poslovnim knjigama. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Partija je u 2012. godini shodno izjavi lica koje obavlja računovodstvene poslove , poslovne knjige vodila u skladu sa zakonskim propisima za budžetske korisnike i računovodstvene evidencije zasnivala na gotovinskoj osnovi. Partija je u poslovnim knjigama obezbjeđivala evidenciju prihoda, rashoda i evidenciju blagajničkog poslovanja.

2.3. Finansijski izvještaji

Politička partija, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija („Sl.list CG" broj, 01/12), godišnji završni račun podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl.list CG" br. 17/12), Partija je bila dužna da Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu dostavi na sledećim obrascima:

- *Bilans uspjeha - na obrascu BU;*
- *Bilans stanja - na obrascu BS;*
- *Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;*
- *Iskaz o promjenama na kapitalu - na obrascu IPK;*
- *Statistički Aneks.*

Partija je Godišnji finansijski izvještaj za 2012. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima i u zakonskom roku.

2.3.1. Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja imovina (aktiva), i izvor sredstava (pasiva) iskazani su u iznosu od po 128.064,00€. U aktivi je iskazana stalna imovina (oprema) u iznosu 34.173,00€ i obrtna imovina u iznosu od 93.891,00€ koju čini gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 342,00€ i aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 93.549,00€.

U pasivi je iskazan kapital u iznosu od 342,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 127.722,00€. Kratkoročne obaveze se odnose na obaveze prema opštinskim odborima u iznosu od 10.856,09€, obaveze po kreditu u iznosu od 100.000,00€, obaveze prema dobavljačima u iznosu 3.274,54€ i obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade i naknade u iznosu od 13.591,97€.

2.3.1.1. Popis i evidentiranje stalne imovine

Revizijom je utvrđeno da je Partija izvršila popis imovine sa stanjem na dan 31.12.2012. godine. Komisija imenovana Odlukom za vršenje popisa izvršila je popis imovine centrale i opštinskih odbora i u Izvještaju o popisu (br. 31/13 od 15.02.2013. godine) prezentirala podatke o inventarnom broj, nazivu i vrsti opreme, količini i vrijednosti iste. Shodno prezentiranim podacima, imovina Partije po nabavnoj vrijednosti na dan 31.12.2012. godine iznosi 34.173,00€. Imovinu Partije čini: kancelarijski namještaj, kompjuterska oprema i putničko vozilo. U postupku revizije utvrđeno je da Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje analitičku evidenciju stalne imovine po vrsti, količini, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti, već se podaci o imovini prezentiraju na osnovu Izvještaja o popisu.

2.3.1.2. Blagajničko poslovanje Glavnog odbora

U postupku revizije je utvrđeno da se blagajničko poslovanje Partije obavlja preko blagajne Glavnog odbora i blagajni opštinskih odbora.

Shodno prezentiranoj blagajničkoj dokumentaciji revizijom je utvrđeno da u blagajni Glavnog odbora na dan 01.01.2012. godine nije bilo gotovine, a na dan 31.12.2012. godine ista je iznosila 341,50€.

U postupku revizije je utvrđeno da je za potrebe blagajne Glavnog odbora sa žiro računa Partije podignuta gotovina u iznosu od 36.917,75€, i da su iz blagajne isplaćeni troškovi u iznosu od 36.576,25€. Isplaćeni troškovi se odnose na: troškove službenih putovanja u iznosu od 16.795,31€; troškove reprezentacije u iznosu od 3.808,65€; troškove goriva i upotrebe sopstvenog vozila u iznosu od 3.547,34€; troškove režijskog i kancelarijskog materijala u iznosu od 244,45€; troškove zakupa u iznosu od 2.950,00€; troškove održavanja i nabavke opreme u iznosu od 5.325,50€; troškove aktivista (forum mladih) u iznosu od 2.185,00€ i troškove po osnovu datih pomoći ostalih naknada u iznosu od 1.720,00€.

Troškovi isplaćeni gotovinski iz blagajne u iznosu od 16.795,31€ odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu u iznosu od 2.563,00€, naknade za smještaj na službenom putu u iznosu od 593,06€, putne troškove (organizovanje ekskurzije za članove stranke za Istanbul) u iznosu od 11.000,00€, troškove refundacije putnih troškova u iznosu od 328,25€, troškove dolaska na sjednice predsjedništva Partije u iznosu od 2.090,00€ i ostale troškove (parking, osiguranje i sl.) u iznosu od 221,00€.

Revizijom je utvrđeno da je iz glavne blagajne shodno Odluci predsjednika Partije br. 04/12 od 24.04.2012 isplaćen iznos od 11.000,00€ na ime troškova prevoza i organizovanja turističkog putovanja članova Partije za Tursku. Pravdanje dijela navedenih troškova u iznosu od 6.160,00€ je izvršeno na osnovu Ugovora o prevozu broj 11/12 od 26.04.2012.godine zaključenim sa pravnim licem iz Novog

Pazara, i na osnovu priznanice o preuzimanju gotovine (br.14/12 od 26.04.2012.god) ovjerene od strane pravnog lica, a trošenje preostalog dijela sredstava u iznosu od 4.840,00€ nije dokumentovano. Takođe je utvrđeno da dio gotovinski isplaćenih troškova u iznosu od 3.184,00€ koji se odnose na troškove reprezentacije, održavanje vozila i kancelarija, troškove kancelarijskog materijala i sl. nije pravdan adekvatnom dokumentacijom (fiskalni računi).

Osim navedenih troškova, iz blagajne su isplaćeni i troškovi zakupa poslovnog prostora za potrebe Glavnog odbora Partije u iznosu od 2.950,00€. Isplata je izvršena shodno zaključenom ugovoru sa pravnim licem od 09. 01.2012.godine, kojim je utvrđen mjesečni iznos zakupnine od 300,00€ + PDV. Partija je vršila isplatu mjesečne zakupnine zakupodavcu u ugovorenom iznosu bez obračunatog PDV-a, a kao dokaz o preuzimanju gotovine državnom revizoru su prezentirane ovjerene priznanice izdate od strane zakupodavca.

- ***Potrebno je da Partija isplatu obaveza iz ugovornog odnosa sa pravnim licima vrši bezgotovinski preko žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača kao i da isplatu troškova iz blagajne vrši na osnovu odgovarajuće dokumentacije.***

2.3.1.3. Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2012. godini, obavljala poslovanje Glavnog odbora preko računa koji je otvoren kod Atlas banke AD Podgorica. Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da su depoziti na navedenom računu na dan 01.01.2012. godine iznosili 6.792,92€, a na dan 31.12.2012.godine 1,02€.

2.3.1.4. Aktivna vremenska razgraničenja

U poslovnim knjigama Partije iskazana su aktivna vremensta razgraničenja u iznosu od 93.549,60€, a odnose se na razgraničene troškove po osnovu neplaćenog kredita po osnovu kojeg su u poslovnim knjigama Partije iskazane obaveze.

2.3.1.5. Kapital

U bilansu stanja iskazan je kapital u iznosu od 342,51€ kao razlika neraspoređene dobiti iz ranijih godina u iznosu od 6.792,92€ i iskazanog gubitka tekuće godine u iznosu od 6.450,40€.

2.3.1.6. Neizmirene Obaveze

Partija je u 2012. godini u poslovnim knjigama iskazala obaveze u ukupnom iznosu od 127.722,00€. Revizijom je utvrđeno da se iste odnose na obaveze po osnovu podignutog kredita za finansiranje izborne kampanje u iznosu od 100.000,00€, obaveze prema opštinskim odborima shodno Godišnjem planu u iznosu od 10.856,09€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 3.274,54€ i obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 13.591,97€. Partija je za finansiranje izborne kampanje (izbori održani 14. oktobra 2012. godine) shodno ugovoru broj BS 136/12 od 16.10.2012. godine podigla kredit od Atlas banke AD Podgorica u iznosu od 100.000,00€ sa rokom vraćanja od 36 jednakih mjesečnih anuiteta sa kamatnom stopom od 10,76%. Sredstva kredita su uplaćena na izborni račun Partije i sa istog je izmirena prva rata kredita u iznosu od 3.207,00€, tako da je obaveza po osnovu glavnog duga na dan 31.12.2012. godine iznosila 96.793,00€. Partija je na ime obezbjeđenja vraćanja kredita poslovnoj banci dostavila 4 blanko mjenice sa mjeničnim ovlašćenjima i 15 ovlašćenja da banka može izdavati naloge za naplatu na teret žiro računa Partije kao i Dopis Ministarstva finansija u kojem je precizirano da će Ministarstvo ukoliko stranka zapadne u docnju sa izmirenjem obaveza po osnovu uzetog kredita vršiti preusmjerenje sredstava

koja Bošnjačka stranka ostvaruje iz Budžeta CG po osnovu osvojenih poslaničkih mandata uz odobrenje Stranke.

2.3.2. Bilans uspjeha (račun prihoda i rashoda)

Shodno prezentiranom podacima u Bilansu uspjeha ukupno ostvareni prihodi Partije za 2012. godinu iznose 202.261,50€, a ostvareni rashodi iznose 208.711,61€.

2.3.2.1. Prihodi

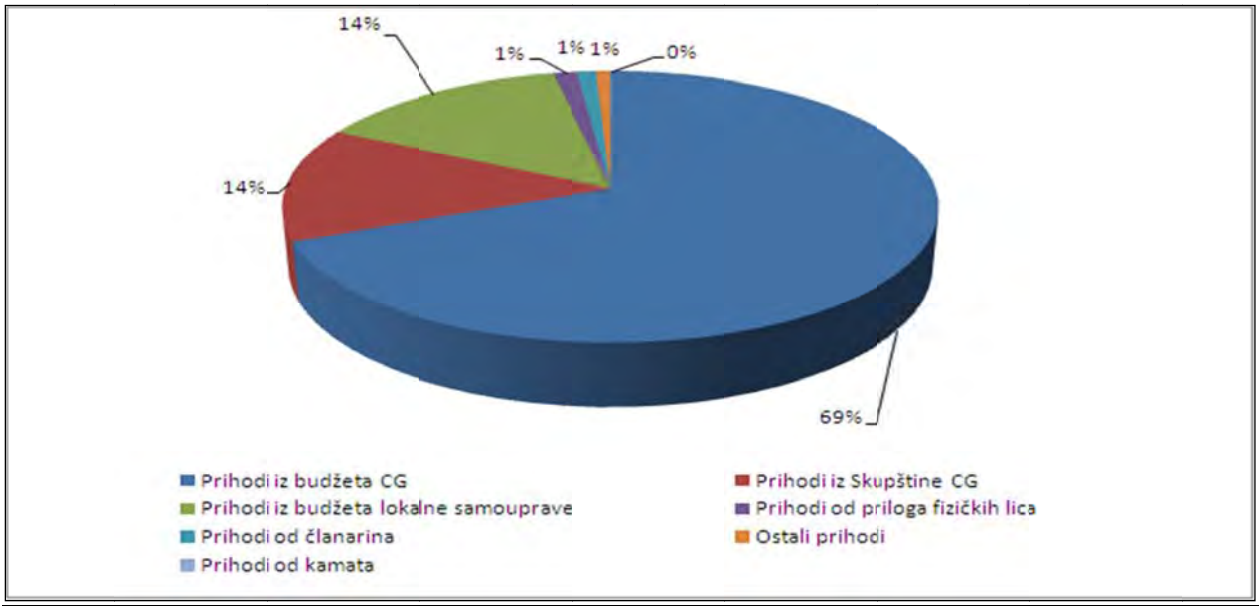
Partija je u 2012.godini shodno Zakonu o finansiranju političkih partija ostvarila ukupne prihode u iznosu od 202.261,50€, a u 2011. godini isti su iznosili 189.961,16€.

Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG u iznosu 139.386,07€, prihode iz budžeta Skupštine CG za rad poslaničkog kluba Partije u iznosu od 27.448,97€, prihode iz budžeta opština u iznosu od 28.863,53€, prihode od priloga fizičkih lica u iznosu od 2.817,41€, prihode od članarina u iznosu od 2.150,00€ i ostale prihode u iznosu od 1.594,52€.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled ostvarenih prihoda za 2011. i 2012. godinu.

R/B	Vrsta prihoda	Iznos za 2011. godinu	Učešće %	Iznos za 2012. godinu	Učešće %
1	Prihodi iz budžeta CG	142.484,16	75,01%	139.386,07	68,91%
2	Prihodi iz Skupštine CG	26.198,00	13,79%	27.448,97	13,57%
3	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	21.279,00	11,20%	28.864,53	14,27%
4	Prihodi od priloga fizičkih lica	0,00	0,00%	2.817,41	1,39%
5	Prihodi od članarina	0,00	0,00%	2.150,00	1,06%
6	Ostali prihodi	0,00	0,00%	1.594,52	0,79%
Ukupno		**189.961,16**	**100,00%**	**202.261,50**	**100,00%**

U nastavku dat je grafički prikaz ostvarenih prihoda za redovno poslovanje po učešću istih u ukupnim prihodima.

2.3.2.1.1. Prihodi iz Budžeta CG

Prihode iz državnog budžeta za redovno finansiranje rada političke partije ostvaruju se shodno Zakona o finansiranju političkih partija.

Partija je u 2012. godini shodno Zakona o finansiranju političkih partija po osnovu osvojenih poslaničkih mandata iz budžeta CG ostvarila prihod u iznosu od 139.386,07€.

2.3.2.1.2. Prihodi iz Budžeta Skupštine CG

Shodno Odluci Administrativnog odbora Skupštine CG, Partija je ostvarila i prihode po osnovu finanisranja lica angažovanih u poslaničkom klubu (sekretari kluba i stručni konsultanati) u iznosu od 27.448,97€ odnosno 2.250,00€ mjesečno. Skupština je Partiji prenosila sredstva za isplatu bruto zarada za dva lica – sekretara (dvadeset najnižih cijena rada) i stručnog konsultanta u klubu (devetnaest najnižih cijena rada).

2.3.2.1.3. Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je Shodno Zakonu o finansiranju političkih partija i osvojenim odborničkim mandatima u 2012.godini, iz budžeta jedinica lokalne samouprave ostvarila prihod u iznosu od 28.863,53€. Navedeni prihod je iskazan po osnovu uplata na ime redovnog finansiranja rada Partije od sledećih opština: Rožaje u iznosu od 8.551,84€; Bijelo Polje u iznosu od 3.500,00€; Glavni grad Podgorica – Tuzi u iznosu od 11.084,15€; Bar u iznosu od 5.728,80€. Revizijom je utvrđeno da Partija ni u 2012. godini nije obezbjeđivala evidenciju potraživanja od lokalnih samopurava.

2.3.2.1.4. Prihodi od priloga fizičkih lica

Partija je u 2012. godini ostvarila prihode od priloga tri fizička lica u iznosu od 2.817,41€, a uplate su vršene u iznosima koje su usklađene sa odredbama člana 8 Zakona o finansiranju političkih partija.

2.3.2.1.5. Prihodi od članarina

Partija je donijela Odluku za 2012. godinu i po tom osnovu ostvarila prihode u iznosu od 2.150,00€.

2.3.2.1.6. Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 1.594,52€ i odnose se na prihode po osnovu naplaćene naknade štete od osiguravajućeg društva u iznosu od 1.548,00€ i prihode od kamata u iznosu od 46,52€

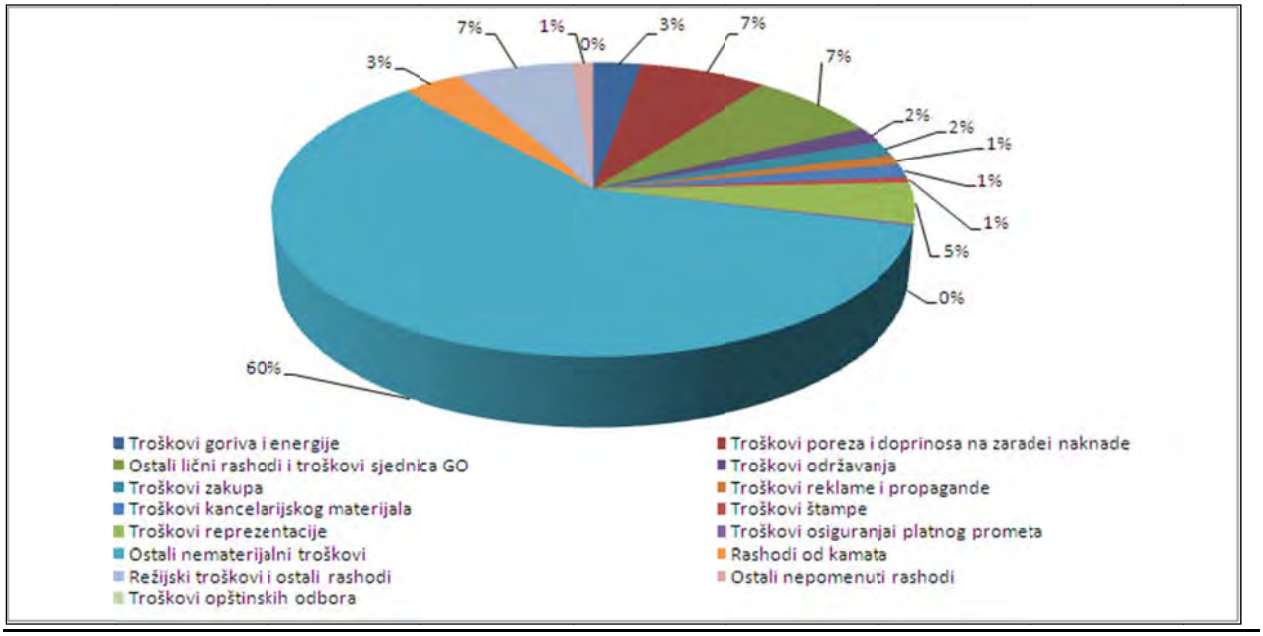
2.3.2.2. Rashodi

Partija je u 2012. godini ostvarila ukupne rashode u iznosu od 208.711,61€. Ostvareni troškovi odnose se na: troškove goriva i energije u iznosu od 5.682,48€; troškove poreza i doprinosa na zarade i naknade u iznosu od 15.384,64€; Ostale lične rashode u iznosu od 15.670,83€; troškove održavanja opreme u iznosu od 3.654,15€; troškove zakupa u iznosu od 3.651,00€; troškove reklame i propagande u iznosu od 2.252,55€; troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 3.100,65; troškove štampe u iznosu od 1.263,00€; troškove reprezentacije u iznosu od 9.455,43; troškove osiguranja i platnog prometa u iznosu od 435,49; ostale nematerijalne troškove u iznosu od 124.353,87€; rashode od kamata u iznosu od 7.308,99€ i režijske troškove i ostale rashode u iznosu od 16.498,53€.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled ostvarenih rashoda u 2011. i 2012. godini.

R/B	Vrsta rashoda	Iznos za 2011. godinu	Učešće %	Iznos za 2012. godinu	Učešće %
1	Troškovi goriva i energije	0	0,00%	5.682,48	2,72%
2	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	16.240,69	9,04%	15.384,64	7,37%
3	Ostali lični rashodi	58.045,71	32,29%	15.670,83	7,51%
4	Troškovi održavanja opreme	5.872,31	3,27%	3.654,15	1,75%
5	Troškovi zakupa	5.900,00	3,28%	3.651,00	1,75%
6	Troškovi reklame i propagande		0,00%	2.252,55	1,08%
7	Troškovi kancelarijskog materijala i nabavke opreme	1.035,80	0,58%	3.100,65	1,49%
8	Troškovi štampe	564,00	0,31%	1.263,00	0,61%
9	Troškovi reprezentacije	2.121,80	1,18%	9.455,43	4,53%
10	Troškovi osiguranja i platnog prometa	0,00	0,00%	435,49	0,21%
11	Ostali nematerijalni troškovi	53.306,00	29,66%	124.353,87	59,58%
12	Rashodi od kamata	36.659,00	20,39%	7.308,99	3,50%
13	Režijski troškovi i ostali rashodi	0,00	0,00%	16.498,53	7,90%
Ukupno		**179.745,31**	**100,00%**	**208.711,61**	**100,00%**

U nastavku dat je grafički prikaz ostvarenih rashoda za redovno poslovanje po učešću istih u ukupnim rashodima.

2.3.2.2.1. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od 5.682,48€, i odnose se na troškove goriva u iznosu od 4.793,06€ i troškove električne energije u iznosu od 889,42€. Navedeni troškovi su plaćeni preko žiro računa shodno ispostavljenim fakturama dobavljača.

2.3.2.2.2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade

Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade su iskazani u iznosu od 15.384,64€, a odnose se na plaćeni porez na zarade u iznosu od 2.900,44€, doprinose na teret zaposlenih u iznosu od 7.727,42€, doprinose na teret poslodavca u iznosu od 4.138,40€ i plaćene poreze na isplaćene naknade po odlukama predsjednika Partije (računovodstveni poslovi i poslove Generalnog sekretara BS) u iznosu od 618,24€.

2.3.2.2.3. Ostali lični rashodi

Ostali lični rashodi u poslovnim knjigama Partije iskazani su u iznosu od 15.670,83€, i odnose se na troškove ino i domaćih dnevnica i troškove prevoza u iznosu od 9.566.65€, troškove dolaska na sjednice Glavnog odbora i Predsjedništva Partije u iznosu od 5.948,00€ i troškove naknada po ugovoru o povremenim i privremenim poslovima u iznosu od 156,18€. Od navedenih troškova iznos od 10.136,18€ je plaćen preko žiro računa, a iznos od 5.534,65€ gotovinski preko blagajne.

Revizijom je utvrđeno da dio troškova u iznosu od 2.600,00€ koji se odnosi na troškove dolaska na sjednice Glavnog odbora nije dokumentovan.

2.3.2.2.4. Troškovi održavanja opreme

Troškovi održavanja iskazani suu poslovnim knjigama Partije u iznosu od 3.654,15€ i isti se odnose na troškove usluga održavanja vozila (opravka i nabavka djelova) u iznosu od 2.905,10€ i troškove renoviranja kancelarije (krečenje, sitne oprovke i sl.) u iznosu od 749,05€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača izuzev troškova krečenja u iznosu od 120,00€ koji nijesu dokumentovani.

2.3.2.2.5. Troškovi zakupa

Troškovi zakupa iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu od 3.651,00€ i isti se odnose na plaćenu zakupninu po osnovu korišćenja poslovnog prostora za potrebe Glavnog odbora Partije.

Revizijom je utvrđeno da je dio navedenih troškova u iznosu od 2.950,00€ plaćen gotovinski, a isplata je vršena shodno ispostavljenim priznanicama od strane pravnog lica (zakupodavca).

2.3.2.2.6. Troškovi reklame i propagande

Troškovi reklame i propagande iskazani su u poslovnim knjgama Partije u iznosu od 2.252,55€ i odnose se na troškove zakupa bilborda u iznosu od 1.579,50€, troškove televizijskih usluga u iznosu od 380,00€, troškove grafičke prireme, dizajn i štampe vizit kartica u iznosu od 193,05€ i sl. Pomenuti troškovi su plaćeni preko računa i isti su dokumentovani fakturama dobavljača.

2.3.2.2.7. Troškovi kancelarijskog materijala i nabavke opreme

Troškovi kancelarijskog materijala iskazani su u iznosu od 3.100,65€ i isti se odnose na nabavku kancelariskog materijala u iznosu od 1.105,65€ i nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 1.994,90€. Revizijom je utvrđeno da je dio navedenih troškova u iznosu od 2.914,20€ plaćen preko žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača, a iznos od 186,85€ plaćen je gotovinski iz blagajne.

2.3.2.2.8. Troškovi štampe

Troškovi štampe iskazani su u iznosu od 1.263,00€ i odnose se na troškove pretplate na Mina servisu iznosu od 936,00€, troškove pretplate na Službeni list CG u iznosu od 210,00€ i troškove marketinga u iznosu od 117,00€. Navedeni troškovi su plaćeni preko žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura dobavljača.

2.3.2.2.9. Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije iskazani su u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 9.455,43€ i isti se odnose na troškove reprezentacije Predsjedništva, Glavnog odbora i kancelarija Partije. Revizijom je utvrđeno da je dio troškova reprezentacije u iznosu od 7.883,28€ plaćen preko žiro računa na osnovu ispostavljenih faktura, a iznos od 1.572,15€ isplaćen je gotovinski iz blagajne. Takođe je utvrđeno da je dio gotovinski isplaćenih troškova u iznosu od 1.403,60€ pravdan nefiskalnim računima.

2.3.2.2.10. Troškovi osiguranja i platnog prometa

Troškovi osiguranja i platnog prometa su iskazani u iznosu od 435,49€ i isti se odnose na troškove bančine provizije u iznosu od 321,49€ i troškove osiguranja lica prilikom prelaska granice u iznosu od 114,00€.

2.3.2.2.11. Ostali nematerijalni troškovi

Ostali nematerijalni troškovi su iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 124.353,87€, i odnose se na troškove opštinskih odbora u iznosu od 59.291.00€, troškove neto zarada i naknada u iznosu od 30.818.00€, troškove organizovanja ekskurzije članova Partije u iznosu od 11.000,00€, jednokratne pomoći dobrotvornom društvu u iznosu od 1.000,00€, troškove ispaćenih naknada za odvojeni život i prevoz u iznosu od 5.187,33€, troškove Foruma mladih u iznosu od 7.906.90€, Foruma žena u iznosu od 3.187.40€ i naknade članovima Predsjedništva Partije u iznosu od 5.963,24€.

Troškovi opštinskih odbora u iznosu od 59.291.00€ su objašnjeni u dijelu koji se odnosi na poslovanje opštinskih odbora.

Revizijom je utvrđeno da se iskazani troškovi zarada i naknada u iznosu od 30.818.00€ odnose na troškove neto zarada zaposlenih u Partiji i poslaničkom klubu u iznosu od 21.462.81€ i troškove neto naknada licima angažovanim za pružanje finansijsko-računovodstvenih usluga shodno odlukama predsjednika Partije u iznosu od 9.356.00€.

Partija je licima angažovanim u poslaničkom klubu isplaćivala zarade u bruto iznosu od 389,53€ mjesečno, što je manje od iznosa koji uplaćuje Skupština na ime bruto zarada iz čega proizilazi da je dio sredstava nenamjenski trošen. Osim zarada ovim licima je shodno odlukama Predsjednika Partije vršena i isplata po osnovu odvojenog života od porodice i prevoza u iznosu od 5.187,33€.

Troškovi "Foruma mladih" u iznosu od 7.906,90€ i "Foruma žena" u iznosu od 3.187,40€ su isplaćeni shodno odlukama Predsjednika Partije. Revizijom je utvrđeno da se ovi troškovi odnose na troškove organizovanja radionica, troškove prevoza i troškove reprezentacije i da dio istih u iznosu od 9.330,30€ nije dokumentovan.

Troškovi organizovanja ekskurzije članova Partije u iznosu od 11.000,00€ su objašnjeni u dijelu koji se odnosi na blagajničko poslovanje.

Troškovi naknade članovima Predsjedništva Partije u iznosu od 5.963,24€ su isplaćene shodno Odluci Generalnog sekretara Partije. Shodno navedenoj odluci članovima Predsjedništva BS se isplaćuje mjesečna naknada za rad u iznosu od po 200,00€. Isplata naknada se vrši na tekuće račune članova predsjedništva i na iste su obračunate poreske obaveze.

2.3.2.2.12. Rashodi od kamata

Troškovi kamata iskazani su u ukupnom iznosu od 7.308,99€ i isti se odnose na plaćene kamate po osnovu kratkoročnog kredita iz 2010. godine.

2.3.2.2.13. Režijski troškovi i ostali rashodi

Režijski troškovi i ostali rashodi iskazani su u ukupnom iznosu od 16.498,53€, a odnose se na troškove media tima u iznosu od 5.012,00, naknada članovima komisije za pripremu Kongresa u iznosu od 1.520,00€, troškove pomoći u iznosu od 2.522,00€, troškove vode u iznosu od 459,45€, troškove telefona u iznosu od 3.981,77€, i ostale rashode u iznosu od 3.003.31€. Troškovi media tima isplaćeni su shodno Odluci Generalnog sekretara br. 43/12 od 20.04.2012.godine, a isplata je vršena mjesečno u iznosu od 100,00€ za 13 lica. Troškovi pomoći isplaćene su shodno Odluci po osnovu podnijetih zahtjeva. Pomoći su isplaćivane licima u visini od 20,00€ do 300,00€. Dio troškova pomoći isplaćen je preko žiro računa u iznosu od 1.932,00€, a iznos od 480,00€ isplaćen je gotovinski iz blagajne. Naknade članovima komisije isplaćeni su shodno odluci Predsjedništva Partije (br. 88/10) za pet lica u iznosu od 90,00€ do 580,00€. Ostali rashodi se odnose na troškove proslava vjerskih praznika u iznosu od 1.800,00€, troškove nabavke umjetničkih slika u iznosu od 700,00€, troškove registracije vozila u iznosu od 316,51€ i troškovi usluga (izrada inventarnih brojeva) u iznosu od 186,80€. Isplata troškova vode i telefona, proslave vjerskih praznika, nabavke umjetničkih slika, registracije vozila i troškova usluga izrade inventarnih brojeva vršena je preko žiro računa po osnovu ispostavljenih faktura dobavljača.

Revizijom je utvrđeno da na isplaćene naknade po osnovu troškova media tima nije vršen obračun i isplata poreskih obaveza.

- *Potrebno je da Partija prilikom isplate naknada po svim osnovama vrši obračun i isplatu poreskih obaveza shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.*

2.3.2.2.14. Poslovanje opštinskih odbora

Troškovi Opštinskih odbora su u poslovnim knjigama Partije iskazani u ukupnom iznosu od 59.291,00€. Troškovi su iskazani po osnovu prenosa sredstava opštinskim odborima sa računa Glavnog odbora Partije i to: Opštinskom odboru Bijelo Polje u iznosu od 10.131,00€, Opštinskom odboru Ulcinj u iznosu od 2.025€, Opštinskom odboru Rožaje u iznosu od 10.272,00€, Opštinskom odboru Berane u iznosu od 6.062,00€, Opštinskom odboru Plav u iznosu od 6.266,00€, Opštinskom odboru Bar u iznosu od 8.479,00€ i Opštinskim odborima Podgorica - Tuzi u iznosu od 11.606,00€ i Pljevlja 4.450,00€ (preko žiro računa uplaćen iznos od 3.900,00€ i preko blagajne 550,00€).Prenos sredstava opštinskim odborima je vršen u iznosima koji su utvrđeni Godišnjim planom Partije.

Revizijom je utvrđeno da su opštinski odbori Rožaje, Bar, Podgorica-Tuzi i Ulcinj dostavili stručnoj službi Partije dokumentaciju za pravdanje utrošenih sredstava , da je Opštinski odbor Bijelo Polje dostavio dio dokumentacije i da OO Berane, Pljevlja i Plav nijesu dostavili dokumentaciju za pravdanje utrošenih sredstava. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da su opštinski odbori pravdali troškove u iznosu od 39.423,74€ ili 66% od ukupno dobijenih sredstava (59.291,00€). Od ukupno pravdanih troškova iznos od 22.960,18€ plaćen je gotovinski iz blagajne, a iznos od 12.636,74€ preko žiro računa.

Tabelarni pregled pravdanih troškova po opštinskim odborima.

redni broj	Vrsta troška	OO Rožaje	OO Bijelo Polje*	OO Podgorica, Tuzi	OO Bar	OO Ulcinj	UKUPNO
1	Gotovina	7.776,00	2.462,00	11.830,00	2.935,00	1.784,00	**26.787,00**
2	Dobavljači	1.791,36	1.033,82	400,96	1.338,40	26,99	**4.591,53**
3	Zarade i naknade zarada	387,00	1.500,00	0,00	2.400,00	0,00	**4.287,00**
4	Pomoć i sponzorstvo	290,00	875	550,00	150,00	0,00	**1.865,00**
5	Zakupnina	0,00	1.450,00	0,00	0,00	0,00	**1.450,00**
6	Dnevnice za službeni put u zemlji	202,00		0,00	0,00	0,00	**202,00**
7	Provizija	56,90	18,62	38,47	19,78	14,33	**148,10**
8	Prinudne naplate	67,11		0,00	0,00	0,00	**67,11**
9	Porez na dohodak fizičkih lica	26,00		0,00	0,00	0,00	**26,00**
Ukupno		**10.596,37**	**7.339,44**	**12.819,43**	**6.843,18**	**1.825,32**	**39.423,74**

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju opštinskih odbora utvrđeno je da se isplaćeni troškovi odnose na: pomoć i sponzorstvo u iznosu od 6.410,00€; reprezentaciju u iznosu od 1.493,74€; troškove zakupa službenih prostorija u iznosu od 7.300,00€; troškove zarada i naknada zarada u iznosu od 6.811,00€, troškove Foruma mladih i Foruma žena u iznosu od 1.867,00€, režijske troškove (marketing, struja, gorivo, ugostiteljske usluge, opremanje kancelarija i sl.) u iznosu od 9.982,24€ i ostale troškove. Revizijom je utvrđeno da su opštinski odbori (Rožaje , Bijelo Polje, Podgorica i Bar) pravdanje dijela troškova u iznosu od 19.759,36€ (50% pravdanih troškova) vršili na osnovu nepotpune i neodgovarajuće dokumentacije (nefiskalni računi, nedostatak ugovora o zakupu, ugovora o radu i sl.). Takođe je utvrđeno da su opštinski odbori (Podgorica, Rožaje i Bijelo Polje) izvršili isplatu naknada zarada u iznosu od 4.024,00€ bez obračuna i plaćanja poreskih obaveza kao i da su OO (Podgorica i Ulcinj) isplatili naknade po osnovu zakupa fizičkim licima u iznosu od 5.850,00€ bez plaćanja poreskih obaveza.

Revizijom je utvrđeno da se u poslovnim knjigama Partije ne obezbjeđuje evidentiranje troškova opštinskih odbora po vrsti troška već su navedeni podaci prezentirani na osnovu dokumentacije koja je državnom revizoru data na uvid.

- ***Potrebno je da Partija uspostavi kontrolu nad materijalno-finansijskim poslovanjem opštinskih odbora na način što će utvrditi rok do kojeg su opštinski odbori dužni dostavljati vjerodostojnu i potpunu dokumentaciju za pravdanje utrošenih sredstava. Takođe je potrebno da u poslovnim knjigama obezbijedi evidentiranje troškova opštinskih odbora po vrsti troška.***

III REALIZACIJA PREPORUKA IZ 2011. GODINE

U Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011.godinu Bošnjačke stranke Državna revizorska institucija je utvrdila određeni broj nepravilnosti i dala preporuke za otklanjanje istih, a odnose se na:

- *uspostavljanje efikasnog sistema unutrašnjih kontrola naročito u dijelu materijalno finansijskih poslova opštinskih odbora;*
- *obezbjeđivanje vođenja analitičke evidencije osnovnih sredstava i evidencije potraživanja od lokalnih samouprava;*
- *smanjenje gotovinskih isplata iz blagajne i pravdanje troškova odgovarajućom dokumentacijom;*
- *obračun i isplatu poreskih obaveza na isplaćene naknade.*

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu utvrđeno je da Partija nije realizovala preporuke koje su date u izvještaju DRI za 2011.godinu jer su konstatovane iste nepravilnosti koje su utvrđene i u prethodnoj godini.

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelik u Sektoru

Rukovodilac Kolegijuma DRI
Dragiša Pešić

_____

član Senata DRI